

– Vi går fra en ekstrem situasjon til en krevende situasjon

2022-08-04

© Nationen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

6 • NYHETER

NATIONEN • TORSDAG 4. AUGUST 2022

Kornmangel

– Vi går fra en ekstrem situasjon til en krevende situasjon

Kornskip har forlatt Ukraina for første gang på flere måneder. Det er først og fremst ukrainske bønder som vil merke det i nærmeste framtid, ifølge Christian Anton Smedshaug i AgriAnalyse.

– Det er den ukrainske landbrukssektoren som vil oppleve den største forandringen, sier Christian Anton Smedshaug, daglig leder i AgriAnalyse.

Et skip lastet med 26.000 tonn majs har nå forlatt havnebyen Odesa, og for første gang siden krigen brøt ut i februar eksporteres korn til sjøs.

Nå kan bønder gradvis begynne å tomme egne kornlagre som har stått fulle. I tillegg vil de få inntekter slik at de kan kjøpe nødvendige innsatsfaktorer for å sikre neste års produksjon, ifølge Smedshaug.

– At en har begynt å eksportere igjen bedrer situasjonen veldig fra der vi var i mars og april i år. Samtidig er det ikke sånn at faren er over og at vi kan puste veldig lett ut. Vi går fra en ekstrem situasjon til en krevende situasjon, sier han til Nationen.

Tidkrevende, men mulig

Samtidig som bonders lagre har blitt fylt opp under krigen, har også store mengder korn blitt stående fast i Ukrainiske havner, inn til nå. Mengden hvete utgjør for eksempel mellom sju og åtte millioner tonn, ifølge Smedshaug.

Positivt: Eksporten av korn fra Ukraina ble gjenopptatt tidligere enn det daglig leder i AgriAnalyse, Christian Anton Smedshaug, hadde turt å håpe på. Foto: Ketil Blom Haugstulen

– Dette vil ta tid, men det gir håp dersom alt går etter planen og en lykkes med å tomme siloene i løpet av den nærmeste tiden, sier han.

Krigen har bidratt til at prisene på ulike råvarer, som hvete, har økt på verdensmarkedet.

På det meste har ett tonn hvete kostet mer enn 4200 kroner. Den siste tiden har prisene sunket ned mot 3000 kroner per tonn, en utvikling Smedshaug håper at fortsetter.

– Nå er håpet at prisene vil stabilisere seg og gå ned. At eksporten er igangsatt er avgjørende for verden over tid, og sannsynliggjør at vi får mer kontroll på prisbildet neste vår. En vil nok se høye priser på korn ut 2022. Samtidig er stabil eksport nødvendig for at situasjonen kan bli nogen lunde håndterbar, sier han.

Vil du se hvordan prisutviklingen har vært på andre varer enn hvete, klikk her.

– Måtte det bare vare

Selv om det foreløpig kun er ett skip som har forlatt Ukraina, står 16 skip med solsikkeolje og hvete klare til å frakte korn ut i verden, skriver Al Jazeera.

Gjenopptakelsen av eksport vil nok ikke løse matvarekrisen i verden ene og alene, mener Smedshaug. Han viser blant annet til at skyhøye priser på mineralgjødsel og utfordringer med å produsere industrivarer i Europa fremdeles påvirker landbrukssektoren internasjonalt.

Likevel er han svært positiv til nyheten om at eksporten fra Ukraina er blitt gjenopptatt.

– Dette skjedde tidligere enn jeg hadde turt å håpe på. Man blir litt imponert over at de klarer å holde infrastrukturen i gang. Måtte det bare vare, sier han.

Vilma Taubo
vilma.taubo@nationen.no

Hvete (USA)

Hvete er verdens mest utbredte planteflag og den produsertes nesten over alt. Verdensproduksjonen i 2020 var på 760 millioner tonn, hvor EU samlet sett var største produsent. Hveteprisen har dermed mye å si for den globale tilgangen til mat.

Akkurat nå handles hvete for:

337,8 dollar / tonn

– Totalt handlingslammet: Bård Hoksrud (Frp) på talarstolen i Stortinget. Foto: Alf Simensen / NTB

Frp ut mot Høyres strømpolitikk – vil hasteinnkalle Stortinget

STRØMPRIS

Fremskrittspartiet vil hasteinnkalle Stortinget for å instruere regjeringen i strømpolitikken. Samtidig kritiserer partiet sin tidligere partner Høyre.

SV, Rødt og Fremskrittspartiet støtter en hasteinnkallelse av Stortinget. Presidentskapet skal avgjøre dette mandag 8. august.

– Regjeringen har nok en gang vist at de er totalt handlingslammet når de skal håndtere kriser, og derfor må Stortinget gripe inn igjen, sier andre nestleder Bård Hoksrud i Frps stortingsgruppe.

– Dessverre har Høyre sagt at det er uaktuelt å støtte makspris og avgrensning strømsporten, så vi er avhengig av at regjeringspartiene snur for å få flertall, sier Hoksrud.

Høyre og Ap er skeptiske
Høyre-topp og energipolitiker Nikolai Astrup rykket tirsdag ut i Klassekampen og sa at partiet ikke vil støtte en makspris på strøm, eller avgrensning av strømsporten.

– En makspris på strøm vil i verste fall kunne føre til en enda verre situasjon med rasjonering av strøm. Det kan føre til at vi ikke har lys i husene, sier Astrup.

Også statsminister og Arbeiderparti-leder Jonas Gahr Støre har sagt at han er skeptisk til en makspris, selv om regjeringen utreder to ulike varianter av dette.

– Makspris høres enkelt og greit ut, og jeg forstår at mange synes det høres forlokkende ut. Men det er altså mange vektige grunner mot det, sa Støre til NTB i helgen.

Likevel er det nettopp makspris flere partier på Stortinget, samt fagbevegelsen ber om.

Koker på grasrota til regjeringen

Mandag kokte det på grasrota i Ap og i Senterpartiet. LO-

forbund rykket ut med krav om makspris, mens Sp-nestor Per Olaf Lundteigen krevde grep fra regjeringen innen mandag.

Lundteigen ba konkret om to tiltak:

– Regulering av bruken av kraftkablene, sånn at vi ikke fortsetter med eksport når vi har lav dekning, og at vi får en strømstøtteordning for næringslivet, sa han til TV 2.

Hoksrud påpeker at Frp har foreslått en makspris på 50 øre, skrotning av elektrifisering av sokkelen, utbygging av ny vannkraft, krav til magasinifilling og begrensnig av strømsporten. ©NTB